

Gjøvik og Vestre Toten Brann og Redning

VERTSKOMMUNEAVTALE

mellom

Gjøvik kommune
og
Vestre Toten kommune

Vertskommuneavtalen er den xx.xx.xxxx vedtatt av kommunestyrene i Gjøvik og Vestre Toten

Innhold

1 Partene i vertskommunesamarbeidet	4
2 Formål	4
3 Oppgaver og myndighet som overføres	4
3.1 Vertskommunens ansvar og oppgaver	4
3.2 Samarbeidskommunens ansvar og oppgaver	5
3.3 Samarbeidsråd	5
4 Leder/ledelse og ansatte	6
4.1 Leder av brann- og redningsvesenet	6
4.2 Ansatte	6
4.3 Prinsipper for tilsetting	6
4.4 Ansattes rettigheter	6
5 Klager	6
6 Regulering av innhold og kvalitet på tjenesten	7
7 Adgang til kjøp og salg av tilleggstenester	7
8 Kostnadsfordeling	8
9 Feiing og tilsyn - selvkost	8
10 Investeringer, anleggsmidler og eierskap	8
10.1 Formål og virkeområde	8
10.2 Brannstasjoner, bygg, faste installasjoner og kjøretøypark	9
10.3 Bindende anleggsoversikt	9
10.4 Behovsanalyse og utskiftingsplan	9
10.5 Rullerende investeringsplan	10
10.6 Beslutning om investeringer	10
10.7 Eierskap og regnskapsmessig behandling av felles investeringer	10
10.8 Fordeling av investeringsutgifter	11
10.9 Finansiering	12
10.10 Tilskudd, refusjoner og ekstern finansiering	12
10.11 Uttreden, avvikling og økonomisk oppgjør	12
11 Fakturering, avregning og vertskommunetilskudd	13

12 Virksomhetsplan, økonomi og rapportering	13
12.1 Generelt	13
12.2 Virksomhetsplan	13
12.3 Løpende rapportering	13
12.4 Årsmelding	13
12.5 KOSTRA-rapportering	14
12.6 Brann- og redningsvesenets rapportering	14
13 Avtaleperiode, endringer, uttreden og avvikling	14
13.1 Avtaleperiode	14
13.2 Endringer i avtalen	14
13.3 Uttreden og oppløsning av samarbeidet	14
14 Tvister	15
15 Vedlegg til avtalen	15

1 Partene i vertskommunesamarbeidet

Deltakerkommunene i samarbeidet er:

Vertskommune: Gjøvik kommune, org. nr. 940 155 223

Samarbeidskommune: Vestre Toten kommune, org. nr. 971 028 300

Samarbeidet etableres i henhold til kommunelovens § 20-2 administrativt vertskommunesamarbeid

Navn på brann- og redningsvesenet: Gjøvik og Vestre Toten Brann og Redning (GVTBR)

2 Formål

Gjøvik og Vestre Toten kommune skal samarbeide om utførelsen av lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 11 om brannvesenets oppgaver innenfor de to kommunenes geografiske ansvarsområde ⁴⁾.

Formålet er å sikre en likestilt, styrket, fremtidsrettet og profesjonell brann- og redningstjeneste som gir høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse og økt kompetanse til beste for begge kommunene.

Avtalen er basert på et interkommunalt samarbeid der samarbeidskommunen nevnt i denne avtale overlater utførelsen av brann- og redningstjenesten til administrasjonen i vertskommunen (administrativt vertskommunesamarbeid) jf. kommuneloven av 22. juni 2018 nr. 83 § 20-2.

Avtalen skal sikre at avtalepartenes plikter etter brann- og eksplosjonsvernloven § 9 om etablering og drift av brannvesenet blir oppfylt.

⁴⁾ Jf. definisjon i brann- og redningsvesenetsforskriften § 2 bokstav c.

3 Oppgaver og myndighet som overføres

3.1 Vertskommunens ansvar og oppgaver

Fra 1.1.2027 skal Gjøvik kommune som vertskommune ivareta kravene i brann- og eksplosjonsvernloven på vegne av begge kommunene.

Vertskommunen utfører oppgavene og utøver delegert myndighet etter brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter på vegne av deltakerkommunene. Saksbehandlingen skjer i samsvar med forvaltningsloven. Det lovpålagte ansvaret ligger fortsatt hos den enkelte deltakerkommune, jf. kommuneloven § 20-1 og brann- og eksplosjonsvernloven § 9.

Brann- og redningsvesenet skal inngå i vertskommunens organisasjonsstruktur og ha en organisatorisk plassering som sikrer klar styring og kort rapporteringslinje til kommunedirektøren.

Vertskommunen har det administrative og utøvende ansvaret for brann- og redningstjenesten, herunder:

- arbeidsgiveransvar for alt personell
- ansette og gi nødvendig opplæring og veiledning til nytt personell
- sørge for HMS, internkontroll og kvalitetssystem
- budsjettansvar for det som til enhver tid inngår i tjenesteporteføljen
- anskaffelser, drift og vedlikehold av kjøretøy, utstyr og materiell

- drift og vedlikehold av brann- og redningsvesenets lokaler (brannstasjoner) og tilhørende installasjoner og infrastruktur, som ikke faller inn under eiendomsavdelingens forvaltningsansvar i samarbeidskommunene
- drift av brann- og redningsvesenet og tilhørende tjenester ved:
 - forebyggende avdeling, inkludert feie- og tilsynstjenester
 - beredskapsavdelingen, inkludert respons og gjennomføring av akutte oppdrag og andre oppdrag tillagt avdelingen
- myndighetsutøvelse, gjennomføre saksforberedelser, forsvarlig saksbehandling og treffe vedtak i henhold til gjeldende lovgivning for tjenestene
- rapportering til overordnede myndigheter
- anskaffelser, tilknytning og drift av IKT-systemer, nettverk, linjer mv.
- sak- og arkivsystem

Ved utøvelsen av oppgavene skal vertskommunen ivareta vedtatte politiske føringer fra begge kommunene.

Videre skal vertskommunen sørge for dokumentasjon av brann- og redningsvesenet og tilhørende tjenester i samsvar med gjeldende bestemmelser, herunder brann- og redningsvesenforskriften § 4 om dokumentasjon.

Samarbeidskommunen skal underrettes om vertskommunens vedtak som har vesentlig betydning for tjenestens kvalitet, beredskap, økonomi eller samarbeidskommunens lovpålagte ansvar.

3.2 Samarbeidskommunens ansvar og oppgaver

Samarbeidskommunen overlater utførelsen av oppgavene som er omfattet av avtalen til vertskommunen, og delegerer nødvendig myndighet til kommunedirektøren i vertskommunen innenfor de områdene som er angitt i punkt 3.1.

For å ivareta sitt lovpålagte ansvar etter brann- og eksplosjonsvernloven, følger samarbeidskommunen opp avtalen gjennom samarbeidsrådet, jf. punkt 3.3, og den rapporteringen som følger av avtalen.

3.3 Samarbeidsråd

Det etableres et fast samarbeidsråd. Hver kommune skal være representert med to medlemmer. Medlemmene utpekes av kommunedirektøren, og kan være kommunedirektøren selv eller personer kommunedirektøren utpeker. Representantene skal ha nødvendig fullmakt til å ivareta kommunedirektørens interesser innen brann og redningsvesenets ansvarsområde.

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av leder av brannvesenet, heretter benevnt som brannsjefen.

Samarbeidsrådet er et rådgivende og koordinerende organ. Rådet skal sikre partenes innflytelse på drift, og bidra til å opprettholde et godt og løpende samarbeid mellom aktørene i faglige og økonomiske spørsmål.

Samarbeidsrådet skal løpende evaluere samarbeidet, sikre effektiv samhandling mellom tjenestene omfattet av denne avtalen og samarbeidskommunens øvrige tjenester, og ved behov ta initiativ til forslag til endringer i vertskommuneavtalen.

Forslag til endringer i denne samarbeidsavtalen som har betydning for driften, behandles i samarbeidsrådet før saken legges frem for endelig behandling i kommunestyrene der dette kreves etter kommuneloven § 20-4

Samarbeidsrådet skal behandle virksomhetsplan og budsjett og forelegges regnskap, årsmelding og tertialvis rapportering om drift, se pkt. 7 «Adgang til kjøp og salg av tilleggstjenester» og pkt. 12 «Virksomhetsplan, økonomi og rapportering».

Vertskommunen kan forelegge saker for samarbeidsrådet som administrasjonen ønsker uttalelse/råd om. Samarbeidsrådet kan selv ta opp saker med vertskommunen som rådet mener har betydning for tjenestens funksjon.

Vertskommunen har ansvar for ledelse av samarbeidsrådet, samt ansvar for møteinnkallinger, dokumentasjon og arkivering.

Møtestruktur gjennomføres i samsvar med årshjulet for interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen. Samarbeidsrådet møtes minimum tertialvis, og innkalles ellers når brannsjefen finner det nødvendig, eller minst to andre representanter krever det.

4 Leder/ledelse og ansatte

4.1 Leder av brann- og redningsvesenet

Brannsjefen har ansvar og myndighet i samsvar med vertskommunens delegeringsreglement og den myndighet som er delegert gjennom denne avtalen. Stillingen omfatter fag-, personal- og økonomiansvar.

Rapportering skjer til nærmeste overordnede leder i vertskommunen.

Brannsjefen har ansvar for at systematisk styring av brann og redningsvesenets oppgaver blir ivarettatt etter brann- og redningsvesenforskriftens § 11 om ledelse av brann- og redningsvesenet.

I samarbeidsrådet er brannsjefen sekretær, med møte-, tale- og forslagsrett. Brannsjefen deltar uten beslutningsmyndighet.

4.2 Ansatte

Vertskommunen har arbeidsgiveransvar for alle ansatte i brann- og redningsvesenet.

Ansatte som før ikrafttreddelsen av denne avtalen, jf. pkt. 13.1, er ansatt i brann- og redningsvesenet i samarbeidskommunen, overføres til vertskommunen fra samme tidspunkt. Overføringen skjer i samsvar med reglene om virksomhetsoverdragelse i arbeidsmiljøloven kapittel 16.

4.3 Prinsipper for tilsetting

Tilsettinger i brann og redningsvesenet foretas av vertskommunen. Brannsjefen tilsettes av vertskommunen.

4.4 Ansattes rettigheter

Ved eventuell nedbemanning eller opphør av ordningen med felles brann- og redningsvesen har de ansatte rettigheter i samsvar med hovedavtalen og arbeidsmiljølovens bestemmelser. Se også pkt. 13.3 «Uttreden og avvikling av samarbeidet».

Dersom en ansatt av helsemessige årsaker ikke lenger kan stå i sin stilling i brann- og redningsvesenet, skal arbeidsgiver så langt det er mulig, iverksette nødvendige tiltak for at arbeidstaker skal kunne beholde eller få et passende arbeid i henhold til arbeidsmiljøloven § 4-6.

5 Klager

Klage over enkeltvedtak truffet av vertskommunen sendes til vertskommunen som underinstans.

Når vertskommunen treffer enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningsloven § 28 første ledd, er den kommunen som har delegert myndigheten klageinstans, jf. kommuneloven § 20-5.

Klagebehandlingen skjer etter forvaltningslovens regler og de særskilte klagereglene i brann- og eksplosjonsvernloven § 41. Der brann- og eksplosjonsvernloven § 41 legger klagekompetansen til statlig klageinstans, går dette foran den alminnelige klageordningen.

6 Regulering av innhold og kvalitet på tjenesten

Tjenestene skal leveres i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og øvrige bestemmelser som gjelder for tjenestene, herunder også i samsvar med avtaler som er inngått eller inngås med eksterne aktører.

Organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesenet skal være i samsvar med oppdatert, risiko- og sårbarhetsanalyse, forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse jf. brann- og redningsvesenets forskrift §§ 6, 7, 8 og 9. På dette grunnlaget skal tjenestene være forsvarlig, helhetlig og tilpasset behovene for hele ansvarsområdet i begge deltakerkommunene.

Vertskommunen har ansvar for å sikre at tjenesten holder tilstrekkelig og forsvarlig faglig kvalitet, og at det foreligger rutiner for internkontroll, kompetanseutvikling og kvalitetsforbedring.

Videre skal vertskommunen tilrettelegge for samarbeid i samsvar med brann- og redningsvesenets forskrift § 5 om samarbeid. Dette omfatter tverrfaglig samarbeid både internt i de to deltakerkommunene og med eksterne aktører som er relevante for tjenestenes arbeid.

Endringer i tjenestens innhold, kvalitet eller organisering behandles i samarbeidsrådet, jf. punkt 3.3. Avtaleendringer følger punkt 13.2.

7 Adgang til kjøp og salg av tilleggstjenester

Brann- og redningsvesenet kan kjøpe og selge tilleggstjenester hvor dette har naturlig sammenheng med de lovpålagte oppgavene. Tilleggstjenester kan bare utføres dersom dette ikke svekker brann- og redningsvesenets evne til å utføre lovpålagte oppgaver, og ikke kommer i strid med brann- og redningsvesenets rolle, myndighetsutøvelse eller habilitet.

Salg av tjenester som inngår på tidspunktet for ikrafttrekken av denne avtalen, er:

- Industrivern brann og redning til Raufoss Industripark i samsvar med til enhver tid gjeldende avtale om levering av industrivern tjenester
- Redningsdykkertjeneste innenfor Innlandet fylke
- Kurs- og opplæring om brannvern og brann sikkerhet til offentlige og private virksomheter
- Fresing av skorsteiner, uttak av sot fra fyringsanlegg i boliger og fritidsboliger
- Alarmabonnenter til 110-sentralen
- Utrykninger til alarmabonnenter tilknyttet private vekterselskaper

Kjøp av tjenester som inngår på tidspunktet for ikrafttrekken av denne avtalen, er:

- Ingen

Endringer i kjøp og salg av tilleggstjenester behandles av samarbeidsrådet i samsvar med pkt. 3.3. Dersom endringen krever vedtak etter kommuneloven, økonomireglement eller denne avtalen, legges saken frem for rett beslutningsorgan. Kjøp av tjenester, utstyr og materiell som inngår i den løpende driften og levering av tjenestene, omfattes ikke av dette punktet. Tilleggstjenester skal prises etter selvkost eller markedsmessige prinsipper.

Dette punktet omfatter ikke tjenester hvor kommunene gjennom lov og forskrift er forpliktet til å dekke sine andeler av kostnader for felles tjenester, slik som gjensidig bistand mellom kommunene/brannvesen, tilknytning til 110-sentral, Nødnett og deltakelse i IUA-samarbeid ⁶⁾.

⁶⁾ IUA – interkommunalt utvalg mot akutt forurensning, som for tiden omfatter tidligere Oppland fylke.

8 Kostnadsfordeling

Fastleddet på 25 % fordeles likt mellom deltakerkommunene utfra netto driftsutgifter til samarbeidet.

Den variable delen på 75 % fordeles mellom deltakerkommunene, etter en fordelingsvariabel som er innbyggertallet pr. 1. juli det foregående året.

Fordelingsnøkkelen skal evalueres etter to hele driftsår. Evalueringen skal vurdere om nøkkelen gir en rimelig fordeling sett opp mot innbyggertall, beredskapsstruktur, stasjonsstruktur, risiko- og sårbarhetsbilde, faktiske kostnadsdrivere og tjenesteomfang. Endring av fordelingsnøkkel krever likelydende kommunestyrevedtak.

9 Feiing og tilsyn - selvkost

Feie- og tilsynstjenesten skal behandles som eget selvkostområde og holdes regnskapsmessig adskilt fra øvrig brann- og redningsvirksomhet.

Hver deltakerkommune skal ha egen selvkostberegning, egne gebyrvedtak, egne gebyrinntekter og eget selvkostfond/fremførbare kostnader.

Felles løpende driftskostnader til feiing og tilsyn fordeles mellom deltakerkommunene etter antall registrerte husstander/boenheter med ildsted i den enkelte kommune. Innbyggertall skal ikke benyttes som fordelingsnøkkel for selvkostområdet feiing og tilsyn. Antall husstander/boenheter med ildsted hentes årlig fra KomTek eller tilsvarende fagsystem pr. 1. juli.

Vertskommunen fører løpende direkte driftskostnader knyttet til feie- og tilsynstjenesten gjennom året. Etter regnskapsårets slutt, og når alle relevante kostnader er bokført, foretas årsavregning. Samarbeidskommunen faktureres for sin andel etter fordelingsnøkkelen.

Indirekte kostnader kan inngå i selvkostberegningen i den grad kostnadene direkte eller indirekte understøtter feie- og tilsynstjenesten. Andelen indirekte kostnader skal beregnes på en dokumenterbar måte og gjenspeile tjenestens faktiske bruk av støttefunksjoner. Kostnader til administrativ ledelse, folkevalgte organer og eierorganer skal ikke inngå.

Hver deltakerkommune beholder egne gebyrinntekter. Mer- eller mindreforbruk beregnes kommunevis og håndteres i den enkelte kommunes selvkostfond/fremførbare kostnader.

Eksisterende anleggsmidler og kapitalkostnader beholdes og beregnes i den kommunen som eier anleggsmiddelet. Fremtidige investeringer i felles utstyr til feie- og tilsynstjenesten skal avklares særskilt før anskaffelse. Som hovedregel fordeles slike investeringer etter fordelingsnøkkelen for feie- og tilsynstjenesten, med mindre annet avtales skriftlig.

Se for øvrig vedlegg.

10 Investeringer, anleggsmidler og eierskap

10.1 Formål og virkeområde

Dette kapitlet regulerer investeringer, anleggsmidler, eierskap, finansiering, bruk, vedlikehold og økonomisk oppgjør ved uttreden eller avvikling av samarbeidet.

Kapitlet gjelder brann- og redningstjenesten. Feiing og tilsyn med fyringsanlegg reguleres i eget kapittel om selvkost.

10.2 Brannstasjoner, bygg, faste installasjoner og kjøretøypark

Hver deltakerkommune eier og har ansvar for egen brannstasjon med tilhørende bygg, tomt, faste installasjoner og bygningsmessig infrastruktur.

Eiendomsforvaltningen i den enkelte kommune har ansvar for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av egne brannstasjoner.

Utgifter til eierskap, drift, vedlikehold og investeringer i den enkelte brannstasjon dekkes av kommunen som eier stasjonen, med mindre annet er uttrykkelig avtalt.

Brann- og redningsvesenet skal ha nødvendig disposisjons- og bruksrett til brannstasjonene så lenge samarbeidet består.

Eierkommunen har ansvar for at egen brannstasjon har forsvarlig standard, og for at pålegg fra offentlige myndigheter eller tilsyn gjennomføres uten ugrunnet opphold.

Hver deltakerkommune eier og er ansvarlig for investeringer av kjøretøyparken knyttet til brannstasjonen i den kommunen hvor kjøretøyet skal lokaliseres.

Utgifter til drift og vedlikehold av kjøretøyparken dekkes gjennom driftsbudsjettet til brann- og redningsvesenet.

Brann- og redningsvesenet skal ha full disposisjons- og bruksrett til kjøretøyparken så lenge samarbeidet består.

10.3 Bindende anleggsoversikt

Det skal foreligge en samlet anleggsoversikt som bindende vedlegg til denne avtalen.

Anleggsoversikten skal vise hvilke anleggsmidler som inngår i samarbeidet, herunder bygg, kjøretøy, maskiner, utstyr, IKT, samband, beredskapsmateriell og øvrige relevante eiendeler.

Oversikten skal som minimum angi:

- a) anleggsnummer
- b) anleggsnavn
- c) Eierkommune
- d) plassering/stasjonstilhørighet
- e) anskaffelses år
- f) bokført verdi der dette foreligger
- g) økonomisk levetid/avskrivningstid
- h) teknisk tilstand
- i) eventuelle lån, leasingavtaler eller andre forpliktelser
- j) service- og vedlikeholdsavtaler
- k) om anleggsmiddelet er stasjonsbundet eller felles operativ ressurs
- l) eventuell bruk i selvkostområde

Anleggsoversikten skal foreligge før avtalen trer i kraft. Endringer i anleggsoversikten skal dokumenteres og behandles etter de rutiner som fastsettes for samarbeidet.

Dersom det senere avdekkes anleggsmidler, forpliktelser eller forhold som ikke framgår av anleggsoversikten, skal forholdet dokumenteres og legges fram for samarbeidsrådet. Dersom forholdet har økonomisk betydning for deltakerkommunene, skal det behandles etter avtalens regler om økonomi, investeringer og budsjettmessige fullmakter.

10.4 Behovsanalyse og utskiftingsplan

Hver deltakerkommune skal før avtalen trer i kraft ha gjennomført en behovsanalyse for egen brannstasjon og egne eksisterende anleggsmidler som stilles til disposisjon for samarbeidet.

Behovsanalysen skal vise:

- a) hvilke anleggsmidler som er nødvendige for at stasjonen kan ivareta sin operative rolle
- b) hvilke anleggsmidler som må skiftes ut
- c) forventet tidspunkt for utskifting
- d) kjente investeringsbehov knyttet til bygg, faste installasjoner, kjøretøy og utstyr
- e) eventuelle avvik mellom dagens tilstand og ønsket operativ standard
- f) foreløpig kostnadsanslag der dette er mulig

Behovsanalysen skal danne grunnlag for samarbeidets investeringsplanlegging. Kjente behov knyttet til den enkelte kommunes egen brannstasjon er den aktuelle kommunens ansvar, med mindre deltakerkommunene avtaler en annen finansiering.

10.5 Rullerende investeringsplan

Vertskommunen skal, i samarbeid med deltakerkommunene, utarbeide og årlig vedlikeholde en rullerende investeringsplan for brann- og redningstjenesten. Planen bør ha et tidsperspektiv på inntil 10 år.

Investeringsplanen skal bygge på anleggsoversikten, behovsanalysene, brann- og redningsvesenets faglige vurderinger, risiko- og sårbarhetsanalyse, beredskapsanalyse, krav i lov og forskrift og deltakerkommunenes økonomiplan- og budsjettprosesser.

Brannsjefen gir innspill til investeringsplanen.

Investeringsplanen legges fram for samarbeidsrådet til behandling og anbefaling, og behandles videre i samsvar med den enkelte kommunes budsjett- og økonomiplanprosess.

10.6 Beslutning om investeringer

Beslutning om gjennomføring av investeringer treffes av deltakerkommunenes kommunestyre gjennom ordinær behandling av kommunens økonomiplan, årsbudsjett og eventuelle budsjettjusteringer.

Vertskommunen kan ikke pådra Vestre Toten kommune investeringsforpliktelser utover det som følger av denne avtalen, vedtatt investeringsplan, særskilt investeringsvedlegg eller vedtak i deltakerkommunene.

For større investeringer, eller investeringer hvor finansiering, eierskap, risiko eller fordelingsnøkkel avviker fra hovedregelen i denne avtalen, skal det utarbeides eget investeringsvedlegg før investeringen gjennomføres.

Det er i vedlegg lagt til et eksempel på investeringsvedlegg med kommentarer.

I investeringsvedlegget skal det framgå om investeringen skal behandles som vertskommuneeeie eller som reelt medeierskap mellom deltakerkommunene.

Samarbeidsrådet kan behandle og anbefale investeringer, men kan ikke fatte vedtak som binder deltakerkommunene økonomisk ut over vedtatte budsjetter, økonomiplaner eller særskilte kommunestyrevedtak.

10.7 Eierskap og regnskapsmessig behandling av felles investeringer

Eksisterende anleggsmidler som stilles til disposisjon for samarbeidet, overføres ikke til vertskommunen med mindre dette er uttrykkelig avtalt skriftlig. Disposisjons- og bruksrett for brann- og redningsvesenet innebærer ikke overføring av eiendomsrett. Aktuelle anleggsmidler framgår av vedlagte anleggsoversikt, jf. punkt 10.3.

Felles operative investeringer som foretas som del av vertskommunesamarbeidet, er som hovedregel Gjøvik kommunes investering som vertskommune. Dette gjelder blant annet kjøretøy, maskiner, felles

beredskapsutstyr, IKT, samband, fagsystemer og annet materiell som ikke naturlig hører til den enkelte kommunes brannstasjon eller eiendomsforvaltning.

Gjøvik kommune fører slike investeringer i sitt investeringsregnskap og aktiverer anleggsmidlene i egen balanse og eget anleggsregister, i samsvar med kommuneloven, budsjett- og regnskapsforskriften og god kommunal regnskapsskikk.

Vestre Toten kommunes økonomiske bidrag til investeringer som eies og aktiveres av Gjøvik kommune som vertskommune, regnskapsføres hos Vestre Toten kommune i samsvar med kommuneloven, budsjett- og regnskapsforskriften og god kommunal regnskapsskikk.

Bidraget gir ikke grunnlag for balanseføring i Vestre Toten kommunes anleggsregister, med mindre det i særskilt investeringsvedlegg uttrykkelig er avtalt reelt medeierskap til anleggsmiddelet, og vilkårene for balanseføring er oppfylt.

Dersom deltakerkommunene i særskilt investeringsvedlegg avtaler reelt medeierskap, skal eierandel, finansieringsandel, disposisjonsrett, risiko, regnskapsmessig behandling og oppgjørsregel ved uttreden eller avvikling framgå uttrykkelig av investeringsvedlegget.

At Gjøvik kommune eier og aktiverer felles operative anleggsmidler etter hovedregelen, endrer ikke deltakerkommunenes avtalte økonomiske ansvar for investeringene eller oppgjørsreglene ved uttreden eller avvikling.

Driftsutgifter, servicekostnader, forsikring, vedlikehold og øvrige løpende utgifter knyttet til felles operative anleggsmidler inngår i samarbeidsbudsjettet og fordeles etter reglene for kostnadsfordeling, med mindre annet er særskilt avtalt.

For felles operative investeringer som eies av Gjøvik kommune, er Gjøvik kommune som vertskommune formell avtalepart overfor leverandører, forsikringsselskap og andre eksterne kontraktsparter, med mindre annet er særskilt avtalt.

10.8 Fordeling av investeringsutgifter

Felles investeringer i brann- og redningstjenesten finansieres som hovedregel med 50 prosent på hver av deltakerkommunene.

Fordelingen bygger på at samarbeidet skal ha to operative hovedstasjoner, én i Gjøvik og én på Raufoss. Begge stasjoner er nødvendige for den samlede beredskapen i samarbeidsområdet.

50/50-fordelingen innebærer ikke at alle investeringer fysisk skal være like ved begge stasjoner.

Annen fordeling kan avtales dersom investeringen:

- a) i hovedsak gjelder en kommunes brannstasjon, bygg eller faste installasjoner
- b) er klart stasjonsbundet
- c) i hovedsak er utløst av særskilt lokal risiko eller andre særskilte risikoobjekter
- d) har klart ulik nytte for deltakerkommunene
- e) helt eller delvis finansieres gjennom tilskudd eller annen ekstern finansiering med egne vilkår
- f) etter sin art skal håndteres gjennom selvkostregelverket

Avvik fra 50/50-fordelingen skal framgå av særskilt investeringsvedlegg eller annen skriftlig avtale mellom deltakerkommunene.

Dersom investeringer eller tjenester helt eller delvis er begrunnet i behov hos konkrete virksomheter eller private aktører, skal det vurderes om kostnader skal dekkes gjennom særskilt avtale, og om regelverket om offentlig støtte kan komme til anvendelse.

Investeringer som i hovedsak er begrunnet i særskilt risiko, slik som industri, farlig stoff, eksplosjonsfare eller andre objekt spesifikke forhold, skal vurderes særskilt.

10.9 Finansiering

Den enkelte deltakerkommune er selv ansvarlig for finansiering av sin andel av investeringene, herunder eventuell bruk av lån. Låneopptak skjer i den enkelte kommunes navn og i samsvar med kommuneloven, kommunens økonomireglement og egne budsjettvedtak.

Vestre Toten kommune betaler sin avtalte andel av felles investeringer etter fakturering eller avregning fra vertskommunen, i samsvar med vedtatt finansieringsfordeling og særskilt investeringsvedlegg.

Ubrukte midler som er innbetalt til en konkret investering, skal reserveres til formålet eller tilbakeføres/avregnes mellom deltakerkommunene etter samme fordelingsnøkkel som gjaldt for investeringen, med mindre annet er avtalt.

10.10 Tilskudd, refusjoner og ekstern finansiering

Eventuelle tilskudd, refusjoner, salgsinntekter eller annen ekstern finansiering knyttet til en investering skal som hovedregel komme deltakerkommunene til gode i samme forhold som investeringsutgiftene fordeles.

Dersom tilskuddsgiver eller annen ekstern finansieringspart har satt egne vilkår, gjelder disse foran hovedregelen.

Merverdiavgiftskompensasjon og andre relevante refusjoner skal håndteres i samsvar med gjeldende regelverk og god kommunal regnskapsskikk.

10.11 Uttreden, avvikling og økonomisk oppgjør

Ved uttreden, opphør av avtalen eller annen vesentlig endring av samarbeidet skal det gjennomføres økonomisk oppgjør for felles investeringer og anleggsmidler.

Brannstasjoner, bygg, tomter, faste installasjoner og øvrige eiendeler som eies av den enkelte kommune, beholdes av eierkommunen uten økonomisk oppgjør, med mindre annet er særskilt avtalt.

For felles operative anleggsmidler som eies av Gjøvik kommune, men helt eller delvis er finansiert av Vestre Toten kommune, har Vestre Toten kommune rett til økonomisk oppgjør etter den finansieringsnøkkelen som gjaldt da investeringen ble vedtatt.

Dersom investeringen er finansiert 50/50, fordeles netto restverdi eller netto forpliktelse 50/50.

Netto restverdi beregnes som laveste av bokført verdi og dokumentert markedsverdi eller salgsverdi, med mindre partene avtaler noe annet. Ved uenighet kan partene innhente uavhengig takst. Kostnaden fordeles likt mellom deltakerkommunene med mindre annet avtales.

Leasingavtaler, serviceavtaler, bindingstid, avtalebruddskostnader og andre økonomiske forpliktelser knyttet til investeringen skal inngå i oppgjøret.

Dersom et felles anleggsmiddel selges, fordeles netto salgsinntekt etter fradrag for salgskostnader og gjenstående forpliktelser etter finansieringsnøkkelen som gjaldt for investeringen.

Dersom et felles anleggsmiddel fortsatt skal brukes av Gjøvik kommune etter at Vestre Toten kommune har trådt ut, skal Vestre Toten kommune som hovedregel motta sin andel av netto restverdi.

Dersom anleggsmiddelet naturlig hører til Vestre Toten kommune eller Raufoss stasjon, kan partene avtale at eiendelen overføres til Vestre Toten kommune mot økonomisk oppgjør.

Felles kritiske beredskapsressurser skal ikke deles eller tas ut på en måte som svekker forsvarlig drift i en overgangsperiode. Partene skal i slike tilfeller søke økonomisk oppgjør fremfor fysisk deling.

Punkt 13.3 om uttreden og avvikling skal tolkes i sammenheng med dette kapittelet.

11 Fakturering, avregning og vertskommunetilskudd

Vertskommunen fakturerer deltakerkommunene a konto per tertial. Endelig avregning skal foreligge innen 5. februar påfølgende år.

Årsavregningen skal inneholde en spesifisert oversikt over:

- direkte utgifter
- administrative kostnader
- totale utgifter som fordeles etter avtalt fordelingsnøkkel

Kontroll- og revisjonsrutiner følger vertskommunens gjeldende rutiner, eller de rutiner som særskilt er vedtatt for samarbeidsordningen.

Det ytes vertskommunetilskudd som kompensasjon for vertskommunens administrative kostnader knyttet til samarbeidet. Tilskuddet fastsettes til kr 40 000 per årsverk i 2024-priser. Beløpet indeksreguleres årlig basert på kommunal deflator med utgangspunkt i 1. juli 2024. Første regulering gjennomføres 1. juli 2025, med virkning for regnskapsåret 2026.

12 Virksomhetsplan, økonomi og rapportering

12.1 Generelt

Vertskommunens til enhver tid gjeldende økonomisystem, sak- og arkivsystem og system for helhetlig virksomhetsstyring benyttes for budsjett, regnskap, rapportering og styring av samarbeidet, med mindre annet er særskilt avtalt.

Vertskommunens styringshjul bestemmer tidspunkter for budsjettprosess og rapportering.

Vertskommunen søker relevante tilskudd og skjønnsmidler på vegne av deltakerkommunene.

12.2 Virksomhetsplan

Vertskommunen utarbeider årlig virksomhetsplan for brann- og redningsvesenet i samsvar med gjeldende rutiner og prosedyrer.

12.3 Løpende rapportering

Samarbeidsrådet skal holdes løpende orientert om økonomi, drift, beredskap og vesentlige risikoforhold gjennom tertialrapportering og rapportering ellers etter behov.

Det utarbeides årlig rapport/årsmelding for samarbeidet.

Vertskommunen skal varsle samarbeidskommunen uten ugrunnet opphold ved vesentlige økonomiske avvik, hendelser, kapasitetsutfordringer eller forhold som kan få betydning for tjenestens kvalitet, beredskap eller økonomi.

Disse rapporteringene skal gi kommunedirektørene korrekt grunnlag for rapportering til kommunestyret.

12.4 Årsmelding

Vertskommunen utarbeider årsmelding for brann- og redningsvesenet.

Årsmeldingen skal inneholde:

- oversikt over årets aktiviteter
- grad av måloppnåelse sett i sammenheng med handlingsplaner

- synliggjøre økonomiske resultat, herunder besparelser og kostnadsøkninger/endringer
- en vurdering av samarbeidet for gjeldende år.

Årsmeldingen sendes deltakerkommunene innen 15. mars.

12.5 KOSTRA-rapportering

Kommunene skal rapportere til KOSTRA:

- Kvartalsvis regnskapsrapportering
- Årsbasis regnskaps- og tjenesterapportering per 15. januar og 22. februar.

Vertskommunen skal sørge for tjenesterapportering til KOSTRA på vegne av begge deltakerkommunene.

Deltakerkommunene skal sørge for regnskapsrapportering til KOSTRA hver for seg. Mottatt dokumentasjon fra vertskommunen skal gi korrekt grunnlag for rapportering fra samarbeidskommunen.

12.6 Brann- og redningsvesenets rapportering

Brann- og redningsvesenet skal sørge for rapportering til Direktoratet for samfunnssikkerhet (DSB) i samsvar med brann- og redningsvesenforskriften § 3 om rapportering, jf. også brann- og eksplosjonsvernloven § 10 om kommunens plikt til dokumentasjon og rapportering.

Brannsjefen møter i kommunestyret i begge kommunene en gang i året og legger fram tilstandsrapport for brann- og redningsvesenet.

13 Avtaleperiode, endringer, uttreden og avvikling

13.1 Avtaleperiode

Denne avtalen trer i kraft fra 1.1.2027 og gjelder i 5 år, til 31.12.2031 uten mulighet for oppsigelse.

Deretter kan avtalen sies opp av partene med 2 års gjensidig oppsigelsesfrist, med virkning fra 1. januar året etter at oppsigelsestiden har utløpt. Partene forplikter seg med det til minimum 7 års samarbeid. Se ellers pkt. 13.3 Uttreden og avvikling av samarbeidet.

Avtalen kan evalueres og endres i samsvar med pkt. 13.2 «Endringer i avtalen» og pkt. 3.3 «Samarbeidsråd» uten at den må sies opp.

13.2 Endringer i avtalen

Endringer av avtalen som gjelder forhold som nevnt i kommuneloven § 20-4 andre ledd, herunder minimumsinholdet i vertskommuneavtalen, må vedtas av deltakerkommunenes kommunestyre ved likelydende vedtak.

Øvrige endringer av ikke-vesentlig betydning, og som ikke gjelder forhold som nevnt i kommuneloven § 20-4 andre ledd, kan vedtas av kommunedirektørene i deltakerkommunene. Øvrige endringer av ikke vesentlig betydning kan vedtas av kommunedirektørene i begge kommuner.

13.3 Uttreden og oppløsning av samarbeidet

Deltakerkommunene kan ved enighet vedta at vertskommunesamarbeidet skal oppløses, jf. kommuneloven § 20-8 første ledd.

Kommunestyrene i deltakerkommunene kan med to års varsel si opp denne vertskommuneavtalen, jf. kommuneloven § 20-8 andre ledd. Uttreden skjer med virkning fra 1. januar etter at oppsigelsestiden er utløpt.

Ved eventuell uttreden av samarbeidet, skal de ansatte som tidligere hadde samarbeidskommunen som arbeidsgiver, gis fortrinnsrett til tilsvarende stilling hos sin tidligere arbeidsgiver.

Ved oppløsning søkes det å finne en fordeling av ansatte som sikrer en bemanning som ivaretar begge kommuners behov for kompetanse og beredskap. Overføringen av ansatte skal skje i tråd med reglene for virksomhetsoverdragelse.

I forbindelse med oppløsningen/avviklingen skal det utarbeides et avviklingsoppgjør som fordeles deltakerkommunene med utgangspunkt i fordelingsnøkkelen angitt i pkt. 8 «Kostnadsfordeling», med mindre annet er særskilt avtalt.

Ved uttreden eller oppløsning av samarbeidet skal det utarbeides et avviklingsoppgjør. Oppgjøret fordeles mellom deltakerkommunene med utgangspunkt i fordelingsnøkkelen i punkt 8 «Kostnadsfordeling», med mindre annet er særskilt avtalt eller følger av den enkelte forpliktelses karakter.

Avviklingsoppgjøret skal omfatte økonomiske rettigheter og forpliktelser som er opparbeidet i samarbeidsperioden, herunder bufferfond, avviklingskostnader, pågående og bindende avtaler, pensjonsforpliktelser, premieavvik og oppsatte rettigheter, samt verdier og forpliktelser knyttet til fellesfinansierte investeringer og anleggsmidler.

14 Tvister

Dersom det oppstår tvist i forbindelse med avtalen, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger før den eventuelt bringes inn for de ordinære domstoler. Som verneting vedtas (for tiden) Vestoppland og Valdres tingrett.

15 Vedlegg til avtalen

- Andre aktuelle vedlegg (f.eks. verdisetting av materiell da det ved uttreden ofte er dette man tar med seg ut igjen, eventuelt verdien av det man tok med inn i kontant)
- Avtale om Beredskap – Industrivern for Raufoss Industripark, mellom Vestre Toten kommune og «Industrivernpliktige virksomheter».
- Avtaler om fordeling av ansvar, drift, vedlikehold og kostnader knyttet til bygningsmasse med respektive eiendomsavdelinger.